

των, τελείως ἐναντίον τοῦ ἐπιειμένου, ἢ ἀκολουθήσῃ ἢ ἐκμηδενίσῃ αὐτῶν κατὰ τοὺς μὲν, ἢ περιαιωγῇ των εἰς κατέστησιν ἀγνωστον κατὰ τοὺς δέ. Δὲν εἶναι ὅθεν εὐλογον, ἐπιειμένοι ζωῆς διγενεκοῦς, γὰ κλυδωνίζονται καὶ ἐκ θεμελιῶν τῆς ὑποστάσεώς των γὰ θανάτων, ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ τοῦ θανάτου καὶ τῇ προσφει ἐπομένως τῆς ἐκμηδενίσσεως των ἢ τῆς παρελευσεώς των εἰς θέσιν ἀγνωστον, χάριν τῆς ὁποιᾶς θεαίως δὲν προτιμῶσι γὰ διακινδυνεύουσι τὴν κατημένην παροῦσαν θετικὴν καὶ θεαίαν. Δικαιολογήσιμος λοιπὸν παρὰ τοῖς τοιούτοις ἢ διατάραξις τῆς ἐσωτερικῆς γαλήνης καὶ εὐλογος ὁ δημιουργούμενος παρ' αὐτοῖς ἐνδόθερος ἰσχυρός. Καὶ ἂν ἐν τῇ κύκλῳ τούτων ἐμφανίζονται τινα, ἀταράχως ἀτενίζοντες καὶ ἀπαθῶς προσμένοντες τὸν θάνατον καὶ περ πιστεύοντες ὅτι μετὰ τοῦτον ἀφευκτος ἢ ἀκολουθήσῃ ὁ μηδενισμός των, ἢ ἀ πρόκειται περὶ ἀνθρώπων ὅπως ἐξαιρετικῆς καὶ ἰδιαζούσης ψυχουσιθέσεως. Καὶ δικαίως ὁ νεαρός Ραφαήλ ἐν τῇ ὁμωνύμῳ ἔργῳ τοῦ Λαμαρτίνου, (2) τοῦ ἡδυμῶλου τούτου Γαλάτου αἰδοῦ καὶ συγγραφῆς, ἐξεπλήσσετο παρατήρων τὸν ἐν τῇ αὐτῇ ἔργῳ ἰχνογραφούμενον γέροντα σοφόν, ἀτάραχον πρὸ τοῦ ἐγγίζοντος θανάτου του, καὶ περ μὴ πιστεύοντα εἰς ἑτέραν ἐκείθεν τοῦ τάφου ὑπάρχουσαν ζωὴν. Πλὴν ὅμως ἄλλως δέον γὰ ἔχη προκειμένου περὶ τῶν ὁπαδῶν τοῦ σαρκωθέντος Θεοῦ.

Ἦδη τέσσαρας ὅλους αἰῶνας πρὸ τῆς ἐλευσεως τοῦ Θεανθρώπου εἰς τὸν πλανήτην μας, ὑπὸ τὴν ἀπλήν προϋπόθεσιν τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς, τῆς Φαναρέτης ὁ μέγας υἱός, τῆς φιλοσοφίας ἐν τῇ ἀνθρωπότητι ὁ ἀληθῆς θεμελιωτής, πρὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς Ἡλιαίας ἀπολογοῦμενος, ἐθεώρει τὸν θάνατον ὡς τι κατ' ἐξοχὴν ὠφέλιμον καὶ ἐπικερδῆς καὶ διεκήρυττε πρὸ τῶν Ἀθηναίων δικαστῶν «ἐγὼ μὲν πολλάκις ἐθέλω τεθῆναι», καὶ παρακατῶν περὶ τῶν θενωτῶν «τά τε γὰρ ἄλλα εὐδαμιονέστεροί εἰσιν οἱ ἐκεῖ τῶν ἐνθάδε καὶ ἦδη τὸν λοιπὸν χρόνον ἀθάνατοι. (3)

Ἐὰν ὅθεν καὶ μόνον ἢ ἐπὶ τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς ὄχι πειοίθησις τοῦ φιλοσόφου τούτου, ἀλλ' ἀπλῶς ἰσχυρῇ ἐλπίς, ἦτο ἱκανὴ γὰ ἐκβάλλῃ τοῦ θανάτου τὸν φόβον ἀπ' αὐτοῦ καὶ γὰ καθιστᾶ μάλιστα τὸν θάνατον ποθεινόν, ὁποῖα πρέπει γὰ εἶναι τοῦ χριστιανοῦ ἢ στάσις ἀπέναντι τούτου, τοῦ χριστιανοῦ, τῆς πίστεως τοῦ ὁποῖου θεμελιώδης εἶναι ἢ διδασκαλία περὶ ὑπάρξεως ψυχῆς καὶ ἀθανασίας ταύτης καὶ συνεχείας ἐπομένως καὶ μετὰ θάνατον τῆς ζωῆς, τῆς ζωῆς τοῦ μέλλοντος αἰῶνος, δὲν ἀπαιτεῖται νομίζομεν οὔτε ἐπίμοχθος ἔρρουν οὔτε μακροχρόνιος ἐκζητήσις ἵνα γνωρίσῃ τις. Καὶ ἐπὶ τοῦτο ἐρχόμεθα πλέον.

(1) «Ἀνάπλασις» 9—1—1910.

(2) Λαμαρτίνου. Ραφαήλ. (Μετὰφρ. Κοντογιάννη).

(3) Πλάτωνος «Ἀπολογία Σωκράτους» ΔΒ'.

ΓΝΩΜΑΙ ΣΟΦΩΝ

Ἡ σιγνώμη εἶναι καλλιτέρα ἀπὸ τὴν τιμωρίαν διότι ἐκεῖνη μὲν εἶναι ἡμέρου χαρακτήρος αὕτη δὲ θηριώδους

Πιττακός.

Τῶν μεγάλων ἀδικιῶν μεγάλα εἶναι αἱ παρά τοῦ Θεοῦ τιμωρία.

Ἡρόδοτος

Ἡ δόξα καὶ ὁ πλοῦτος ἄνε φρονήσεως δὲν εἶναι ἀσφαλῆ.

Δημόκριτος

Κοσμολογικαὶ μελέται.

Ο ΘΕΟΣ ΕΝ ΤΟΙΣ ΕΡΓΟΙΣ ΑΥΤΟΥ

Ὡς τὸ μυστηριωδέστερον τῶν φαινομένων ὁ φυσικός ἥλιος ἐπεφάνη κατὰ τὴν τετάρτην ἡμέραν τῆς δημιουργίας ἐν τῇ μέσῃ τῆς ὑπνωττούσης πλάσεως, καὶ οἱ ἄγγελοι ἤνεσαν τὸν Ἰψιστον φωνῇ μεγάλῃ, Παρομοίως καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστός κατήλθεν ἐπὶ τῆς γῆς ὡς μοναδικὴ προσωπικότης καὶ θαῦμα ἄρρητον τῆς ἱστορίας, ἀμήτωρ μὲν κατὰ τὴν θεότητα, ἀπάτωρ δὲ κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα ἢ ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου ἀνθρωπότης κατηυγάσθη καὶ ἠλάλαξε δι' αὐτόν.

Αὐτόφως προήλθεν εἰς τὸ μέσον ὁ ἥλιος, δαεΐζων καὶ ὄχι λαμβάνων παρ' ἄλλων τὸ φῶς. Καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστός ὑπῆρξεν ἢ αὐτοαλήθεια. Οὐδὲν ἔλαβε παρὰ τοῦ κόσμου, οὐδὲν ἐσπούδασεν οὐδὲν ἐφωτίσθη ἄλλὰ μᾶλλον αὐτὸς τὰ παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐξήγγειλεν ἡμῖν.

Ἐν τῇ ἡλιακῇ ἀκτίνι συμπεριελήφθησαν εὐαρμόσως ὅλα τὰ χρώματα τῆς Ἰριδος. Καὶ ἐν τῇ Θεανθρώπῳ συνεκεντρώθησαν πᾶσαι αἱ ἀρεταί, αἱ τοὺς ἀγίους τοῦ κόσμου ἐπὶ μέρος κατακομμοῦσαι, ἀπὸ τῆς θεωρίας μέχρι τῆς πράξεως, καὶ ἀπὸ τῆς προσευχῆς μέχρι τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ μέχρι τῆς ἀγάπης τοῦ κόσμου.

«Γλυκὴ τὸ φῶς καὶ ἀγαθὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς τὸ βλέπειν τὸν ἥλιον» ὁ Ἐκκλησιαστικὸς ἀπεφάνθη. Ἀλλὰ ποῖον ποτε ὑπῆρξε γλυκύτερον θέαμα ἀπὸ ἐκεῖνο, τὸ ὅποτον ἀπῆλαυσαν οἱ θεασάμενοι τὴν δόξαν τοῦ Υἱοῦ τῆς Παρθένου καὶ ἐλλαμφθέντες ἀπὸ τὴν θεσπεσίαν φυσιογνωμίαν Του καὶ λιχνισθέντες εἰς τὴν μελίρρυτον λαλίαν Του;

Ἀστέρευτον καὶ ἀδαπάνητον φαίνεται τὸ ἡλιακὸν φῶς. Καὶ τοῦ Σωτήρος ἢ ψυχωσώτηρος ἐνέργεια ἀνεξάντητος εἰς ἔλεος καὶ συγχώρησιν καὶ φωτισμὸν καὶ ἀγάπην ὑπῆρξε. Πλουσίους καὶ πτωχοὺς ἐξ Ἰσοῦ ἐπισκέπτεται ὁ ἥλιος «καὶ οὐκ ἔστιν ὅς ἀποκρυβῆσεται τῆς θέμενης αὐτοῦ». Παρομοίως καὶ ὁ Λυτρωτῆς κατήλθε διὰ γὰ σῶσθαι ἐξ Ἰσοῦ καὶ ἁμαρτωλοὺς καὶ δικαίους. «Ὁ γὰρ ἔστι προσωποληψία παρὰ τῷ Θεῷ».

Πίπτει ἢ ἡλιακὴ ἀκτίς ἐπὶ τῶν ἀκαθάρτων ὁδῶν, ἐπὶ τῶν μεμιασμένων ἐλῶν ἐπὶ τῆς δυσώδους κόπρου, ἀλλ' ἀπόλυτος διατρεῖται. Καὶ ὁ Οὐράνιος Λόγος ἐπεσκέφη τὴν ἁμαρτωλὴν γῆν μας, ἀλλὰ παρέμεινεν ἀκηλίδωτος καὶ πανάχραντος. Συνέφαγε μετὰ τελωνῶν καὶ πορνῶν συνεμίχθη (καὶ συμμιγνύεται ἔτι καὶ νῦν) μετὰ χαρακτῆρων χυδαίων ἄλλ' αὐτὸς αὐτοὺς ἐλάμπρυνεν αὐτοὶ δὲν ἐπεσκότισαν αὐτὸν τὸ παράπαν.

Κέντρον τοῦ πλανητικοῦ συστήματος τυγχάνει ὁ ἥλιος καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀντλοῦσιν οἱ πλανήται φῶς, κίνησιν, ζωὴν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι τὸ κέντρον τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ὁ λίθος ὁ ἀκρογωνιαίος. Ἐν αὐτῇ εὐρήκαν τὴν ἐφαρμοσὴν των αἱ προφητεῖα τῆς Παλαιᾶς, ἐξ αὐτοῦ ἀπέρρυσαν τὰ μυστήρια τῆς Καινῆς. Ἡ ἔλξις ἢ συνέχουσα μυστηριωδῶς τοὺς πλανήτας μετὰ τὸν ἥλιον, αὐτῇ συνέχει μυστηριωδέστερον καὶ πᾶσαν ψυχὴν πιστοῦ πρὸς τὸν Σωτήρα, ἵνα μὴ ἐκσφενδονισθῇ ὅλλως εἰς τὸ κενὸν τῆς ἁμαρτίας. Διότι αὐτὸς εἶπεν: «Ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, πάντας ἐλκυσω πρὸς ἐμαυτὸν.»

Ἦρχεται ἐν τούτοις μία σπουδαία διαφορά μεταξὺ

φυσικῶ καὶ νοητοῦ ἡλίου: ὅτι ὁ μὲν Χριστὸς δὲν ἀποθνήσκει εἰς τὸν αἰῶνα· ὁ δὲ τὴν φύσιν φωτίζων ἡλῖος προὐρίσται νὰ ἀποθῆγη μίαν ἡμέραν. Καί· οἰαδήποτε καὶ ἂν εἶνε ἡ φωτιστικὴ καὶ θερμαντικὴ του δύναμις, ὁσονδήποτε καὶ ἂν φαίνονται αἱ αἶραι τῆς αἰωνιότητος νὰ προσπαίξουν ἐπ' αὐτοῦ, ἀλλ' εἶνε ὕλη ἄψυχος καὶ θὰ λυθῆ εἰς τὰς ἐξ ὧν συνεπήχθη ἀτόμους, ἔστω καὶ μετὰ ἐτῶν χιλιάδας ἢ μυριάδας. Ἡ συντέλεια τοῦ κόσμου δὲν εἶνε μόνον πίστις τῶν λαῶν καὶ διδασκὰ τῶν θεοπνευστῶν Βιβλίων. Δὲν ἦτο ἀπλῶς ὁ σοφὸς Δειράχ, ὁ ὁποῖος ἔλεγε: «Τί φωτεινότερον ἡλίῳ; Καὶ τοῦτο ἔκλειπει.» Δὲν ἦτο ἀπλῶς ὁ Ἡσαΐας, ὁ ὁποῖος προεφῆτευε: «Καὶ τακίησανται πᾶσαι αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν, καὶ ἐλιγίησεται ὁ οὐρανὸς ὡς βιβλίον, καὶ πάντα τὰ ἄστρα πεσεῖται ὡς φύλλα ἐξ ἀμπέλου καὶ ὡς πίπτει φύλλα ἀπὸ συκῆς.» Δὲν ἦτο ἀπλῶς ὁ Ἰωὴλ ὅστις προανεφώνει: «(Ὁ) ἥλιος μεταστραφίησεται εἰς σκότος καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα.» Οὐδ' εἶνε ἀπλῶς τὸ Εὐαγγέλιον, κατὰ τὰς σαφεῖς ὑποδείξεις τοῦ ὁποῖου «αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται» Αὐτὴ ἡ Ἀστρονομία μαρτυρεῖ ὅτι ἡ παρούσα ὄψις τῶν οὐρανῶν δὲν θὰ εἶνε ἔσσει ἡ αὐτῆ.

Θὰ ἔλθῃ λοιπὸν καιρὸς κατὰ τὸν ὁποῖον ἡ ἔλκυστικὴ καὶ φωτιστικὴ καὶ θερμαντικὴ δύναμις τοῦ ἄστρου τῆς ἡμέρας νὰ ἀρχίσῃ νὰ κατὰπίπτῃ ὡς τὸ φῶς λαμπτήρος, τοῦ ὁποῖου τὴν θρυαλλίδα δὲν τρέφει πλέον τὸ ἐξαντληθὲν πετρέλαιον. Ἀπαμειβλυθειῶν τῶν αἰσθησεῶν τοῦ γεγηρακότος γίγαντος, μαρασμὸς θὰ καταλάβῃ καὶ τὰ τέως ἐξ αὐτοῦ ζωογονούμενα τέκνα, τοὺς πλανήτας. Ὡ, καὶ πῶς δύναται νὰ περιγράψῃ τὰς τρομερωτάτας ἐκείνας στιγμὰς, καθ' ἃς ὀλόκληρον τὸ σύστημά μας ὠχρόν, ἀφεγγές, ὀλόρφανον, ριγαλέον θὰ φέρηται πρὸς τὴν ἀποσύνθεσιν;

Αἱ ἡλιακαὶ ἀκτίνες δὲν ἔχουν πλέον δύναμιν νὰ διαπεράσουν τοὺς πάγους. Τὸ ἀνθρώπινον γένος τρέμον ζητεῖ καταφύγιον πρὸς τὸν Ἰσημερινόν. Αἱ χιόνες ἀπὸ τῶν Πόλων ἐπεξετάθησαν ἐφ' ὅλον τὸ πρόσωπον τῆς γῆς ὡς νεκρικὴ σινδόνη. Ὁ ἥλιος κεῖται ἐπὶ κλίνῃς ὀδύνης. Ὁ μονάρχης ψυχορραγεῖ καὶ μετ' αὐτοῦ σθένονται ἀλλεπαλλήλως ὄλοι του οἱ ὑπήκοοι, τὸ ἐν καρπὸν τοῦ ἄλλου, φυτὰ, ζῆα, ἐνεκρώθησαν.... Ὁ ἥλιος ἀπέθανε καὶ ἡ λαμπρά του ὄψις δὲν φέγγει εἰς τὸν ὀρίζοντα πλέον..... Καὶ μετ' αὐτοῦ Γῆ, Ἐρμῆς, Ἀφροδίτη, Ἄρης, Ζεὺς, Κρόνος, Οὐρανός, Ποσειδῶν, κόσμοι πάγκαλοι καὶ τεράστιοι ἀπέθανον.... Καὶ σιγὴ τάφου τῶρα ἐπικρατεῖ ἐκεῖ, ὅπου ἄλλοτε αἱ μεγάλα αὐτὰ σφαῖραι εἰς εὐθυμον ἐστροβιλιζον χορόν.... Καὶ ἡ φύσις ὀλοφυρομένη ἐπιθέεται ἐπ' αὐτῶν τὸν τελευταῖον ἀσπασμόν τῆς... Ὁ ἥλιος ἀπέθανεν!

— Ἀνὰ τὸ πλανητικὸν τοῦ ἡλίου σύστημα.

Διεξελλόντες τὰ περὶ τοῦ ἀστέρος τῆς ἡμέρας, ἐρχόμεθα ἤδη νὰ σπουδάσωμεν τὰ κατὰ τοὺς ἀστέρας τῆς νυκτός, ἀνὰ τὰς μυρμηκιάς καὶ τὰ σιγήν τῶν ὁποίων μέλλομεν νὰ ταξιδεύσωμεν ἀντὶ παντός ἄλλου μεταδατικῶ μέσου χρησιμοποιοῦντες τὸ ἀεροπόρον τοῦ νοῦ. Καὶ ἐπειδὴ εἶνε πάντοτε καλὸν νὰ ἐξετάζῃ τις τὰ πληθίσον, πρὶν ἢ ἐπεκτείνῃ τὰς ἐρεῦνας του εἰς τὰ μακρὰν, διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς· πρῶτον μὲν θὰ περιέλθωμεν τὴν οἰκογένειαν τοῦ πλανητικοῦ συστήματός μας, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ ἡ ἡμετέρα γῆ ἀνήκει, ἔπειτα δὲ θὰ κατευθυνθῶμεν πρὸς τοὺς καλουμένους ἀπλανεῖς. Κ. Κ.

Κατηχητικαὶ μελέται.

Ἡ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Ἡ θεία λειτουργία ἀποτελεῖ τὸ κέντρον τῆς ὄλης λατρείας καὶ τῶν μυστηρίων. Μετ' αὐτῆς εἶναι ἀναποσπάτως συνδεδεμένα τὰ πάντα, καθ' ὅτι αὐτὴ εἶνε συμβολικῆ ἀναπαράστασις τοῦ σωτηριώδους δράματος τοῦ Γολγοθᾶ καὶ οὐσιώδης σκοπὸς ταύτης ἡ τέλεισις τῆς ἀναιμάκτου θυσίας καὶ θείας κοινωνίας. Θείας λειτουργίας ἔχουν συντάξει καὶ εἶνε ἐν χρήσει παρ' ἡμῖν ἡ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἰακώβου, ἡ τοῦ Μεγ. Βασιλείου καὶ ἡ τοῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Ἐξ αὐτῶν ἡ μὲν τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἰακώβου, ὅστις ὑπῆρξε καὶ ὁ πρῶτος Ἐπίσκοπος τῶν Ἱερουσαλύμων, τελεῖται παρ' ἡμῖν ἐν Ἀθήναις καὶ μόνον τὴν μνήμην τοῦ Ἁγίου ἦτοι τῆς 23ῆς Ὀκτωβρίου καθ' ὅτι εἶναι ἱκαν ἐκτενής. Ἡ τοῦ Μ. Βασιλείου Ἐπισκόπου Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας, ὅστις συνέταμε καὶ ἐσυντόμευσε κατὰ πολὺ τὴν προηγουμένην τελεῖται δεκάκις τοῦ ἔτους ἢτοι τὴν 1ην Ἰανουαρίου δηλ. τὴν ἡμέραν τῆς μνήμης τοῦ Ἁγίου, τὴν Μ. Πέμπτην, τὸ Μ. Σάββατον, τὴν παραμονὴν τῶν Φώτων καὶ τῶν Χριστουγέννων καὶ τὰς 5 πρῶτας κατὰ σειρὰν Κυριακὰς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς. Καὶ τέλος ὁ ἱερός Χρυσόστομος συνέταμε καὶ ἐσυντόμευσε καὶ ταύτην καὶ τοῦτον ἡ θεία λειτουργία εἶναι ἡ συνήθης καὶ τελεῖται πάντοτε δσάκις ὡς ἐρρήθη δὲν τελοῦνται αἱ ἄλλαι δύο ὡς καὶ τὰ Σάββατα τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς. Εὐλόγως ἴσως ἐρώτησῃ τις ἐπ' εὐκαιρίᾳ μάλιστα καὶ τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς ἢν ἤδη διανύομεν, ὥστε μόνον τὰ Σάββατα καὶ τὰς Κυριακὰς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς δέον νὰ τελεῖται ἡ Θ. λειτουργία; Τὰς ἄλλας καθημερινὰς ἡμέρας καὶ τὰς περιμειπιτούσας μικρὰς ἑορτάς, δὲν δύναται τις νὰ τελῆσῃ Θ. λειτουργίαν; Ὅχι ἀπαντῶμεν. Μόνον ἡ ἐορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἐξαιρεῖται καθ' ἣν τελεῖται ἡ Θ. λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου. Καὶ διατὶ τοῦτο; Ἀπλούστατα. Διότι οἱ ἀρχαῖοι Χριστιανοὶ ἔχοντες βαθεῖαν ἐπίγνωσιν τοῦ σκοποῦ τῆς νηστειᾶς καὶ μάλιστα τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς ὡς περιόδου πένθους ἐπὶ τῇ ἀναμονῇ τοῦ Σωτηριώδους τοῦ Κυρίου Πάθους δὲν ἦτο δυνατόν κατ' αὐτὴν νὰ τελοῦν λειτουργίας καὶ ἑορτάς, αἵτινες ἀναγκαιῶς προὔποθέτουσαν συμπόσια, χαρὰν καὶ διασκεδάσιν ἔστω καὶ ἡθικὴν ἄτινα ὅμως τελείως ἀπηγορεύοντο κατὰ τὴν περίδον ταύτην δι' εἰδικῶν Ἐκκλησιαστικῶν κανόνων. Ἄλλ' ἐπίσης οἱ ἀρχαῖοι Χριστιανοὶ πάντοτε καὶ ἰδίως κατὰ τὴν περίδον τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς ἠσθάνοντο ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην νὰ κοινωνοῦν συχνότερον καὶ ὄχι μόνον τὰ Σάββατα καὶ τὰς Κυριακὰς ὁπότε ἐτελεῖτο ἡ Θ. λειτουργία ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἑβδομάδος καὶ διὰ τὰς Τετάρτας καὶ Παρασκευὰς ὡς ρητῶς ἀναφέρει ὁ Μ. Βασίλειος. Ἀλλὰ πῶς θὰ κατορθοῦτο τὸ τοιοῦτον ἐφ' ὅσον Θ. λειτουργία δὲν ἐπιτρέπεται νὰ τελῆται κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας; Πρὸς θεα-